

2023 жылғы Қазақстан Республикасындағы негізгі капиталға салынған инвестициялар туралы

Жариялау күні: 04.07.2024
Келесі жариялау күні:
04.07.2025

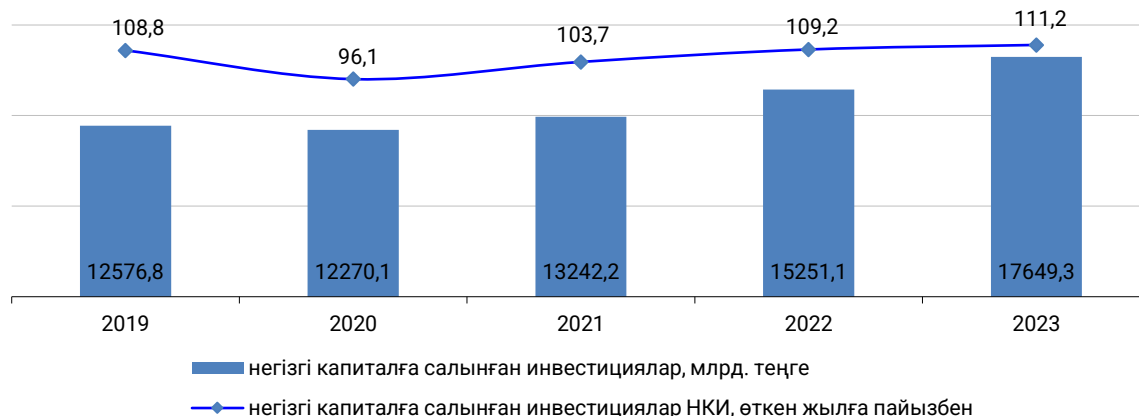
1. Түйінді тұстары
2. Негізгі капиталға салынған инвестициялар
3. Глоссарий
4. Әдістемелік түсініктемелер
5. Байланысты басылымдарға сілтемелер
6. Пайдалы сілтемелер

1. Түйінді тұстары

2023 жылы барлық қаржыландыру көздерінен негізгі капиталға салынған инвестициялар көлемі 17649,3 млрд теңгені құрап, өткен жылмен салыстырғанда 11,2% өсті (салыстырмалы бағамен).

Қазақстан Республикасындағы негізгі капиталға салынған инвестициялар

өткен жылға пайызбен

Өңірлік бөліністе республиканың 19 өңірінде негізгі капиталға салынған инвестициялардың ұлғаюы байқалады. Бұл ретте ең үлкен өсім Манғыстау облыстарында (1,3 есе), ал Алматы, Ұлытау, Түркістан, Абай, Батыс Қазақстан, Жамбыл және Қызылорда облыстарында (1,2 есе) байқалады. Негізгі капиталға салынған инвестициялардың төмендеуі Атырау облысында (5,5%) байқалды.

Өңірлер бөлінісіндегі негізгі капиталға салынған инвестициялар

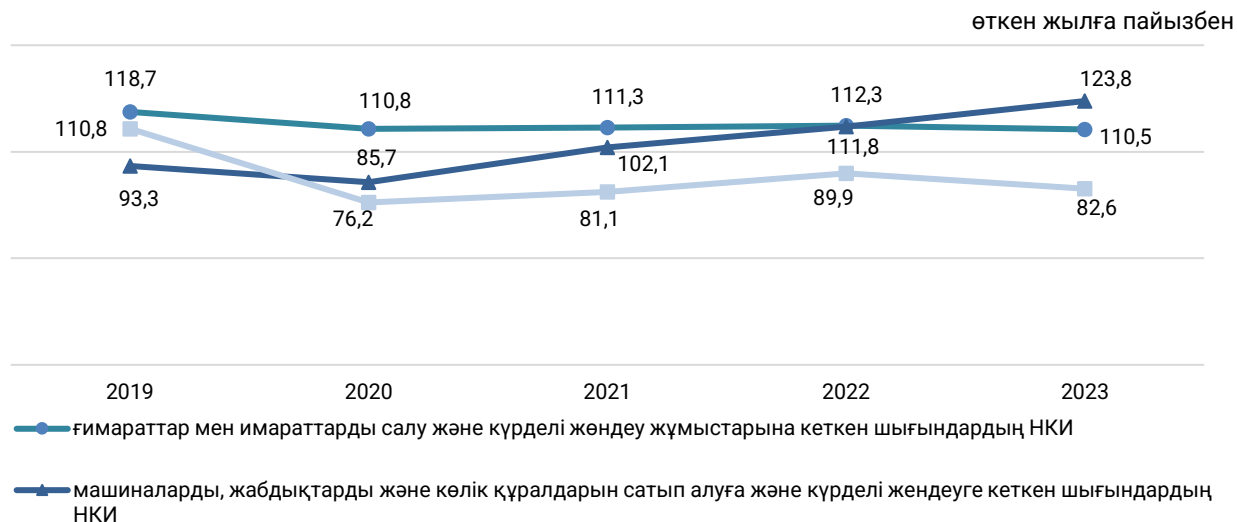
	Негізгі капиталға салынған инвестициялар, мың теңге	Өткен жылға пайызбен	Негізгі капиталға салынған инвестициялардың республикалық көлеміндегі өңірлердің үлес салмағы, пайызбен
Қазақстан Республикасы	17 649 312 955	111,2	100,0
Абай	527 390 882	123,1	3,0
Ақмола	613 526 016	101,7	3,5
Ақтөбе	1 025 761 687	102,4	5,8
Алматы	737 743 410	115,8	4,2
Атырау	2 934 834 321	94,5	16,6

Батыс Қазақстан	675 202 835	121,9	3,8
Жамбыл	536 595 421	121,7	3,0
Жетісу	356 716 595	117,5	2,0
Қарағанды	876 522 542	115,3	5,0
Қостанай	561 627 131	110,5	3,2
Қызылорда	513 730 912	120,6	2,9
Маңғыстау	1 102 171 850	135,1	6,2
Павлодар	797 474 875	103,7	4,5
Солтүстік Қазақстан	443 683 769	116,8	2,5
Түркістан	948 809 712	123,3	5,4
Ұлытау	228 961 647	124,1	1,3
Шығыс Қазақстан	648 603 766	112,9	3,7
Астана қаласы	1 655 031 985	108,2	9,4
Алматы қаласы	1 803 183 330	125,2	10,2
Шымкент қаласы	661 740 269	115,2	3,8

2. Негізгі капиталға салынған инвестициялар

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың технологиялық құрылымында 60,9% ғимараттар мен имараттарды салу және күрделі жөндеу жұмыстарына (олардың 65,5% жеке меншіктегі кәсіпорындар жүзеге асырады), 31,1% - машиналарды, жабдықтарды және көлік құралдарды сатып алуға және күрделі жөндеуге кеткен шығындар, 8% - негізгі капиталға салынған инвестициялар көлеміндегі өзге де шығындар.

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың НКИ элементтерінің технологиялық құрылымы

Жалпы республикалық күрделі салымдар көлемінің жартысына жуығын ірі және орта кәсіпорындар жүзеге асырады.

Кәсіпорындардың мөлшері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар

	Негізгі капиталға салынған инвестициялардың игерілгені	Оның ішінде		
		шағын кәсіпорындар	орташа кәсіпорындар	ірі кәсіпорындар
		мың теңге		
2020	13 242 233 420	7 127 645 084	1 128 594 126	4 985 994 210
2021	15 251 104 090	8 156 215 530	947 478 819	6 147 409 741

Инвестицияларды қаржыландырудың басым көздері шаруашылық жүргізуші субъектілердің меншікті қаражаты болып қала береді, олардың көлемі 2023 жылы 12744,6 млрд.теңгені немесе жалпы көлемнің 72,2% - құрады.

Бюджет қаражаты негізгі капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінің 16,7% құрады, бұл ретте 2022 жылмен салыстырғанда 1,2% ұлғайды.

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінде экономиканың нақты секторын қаржыландырудағы банк саласының үлесі 2,9%, басқа қарыз қаражаттары 8,2% алады.

Қаржыландыру көздері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар

	2023		Анықтама: қорытындыға пайызбен	
	мың теңге	қорытындыға пайызбен	2022	2021
Негізгі капиталға салынған инвестициялар	17 649 312 955	100,0	100,0	100,0
оның ішінде қаражат есебінен:				
мемлекеттік бюджеттен	2 936 591 531	16,7	15,5	15,6
меншікті қаражат	12 744 563 763	72,2	73,2	70,7
банктердің кредиттері	516 548 880	2,9	3,2	2,6
одан:				
шетелдік банктердің кредиттері	59 911 451	0,3	0,2	0,5
басқа да қарыз қаражаты	1 451 608 781	8,2	8,1	11,1
одан:				
резидент еместер қарыз қаражаты	506 163 769	2,9	1,9	2,2

2023 жылы негізгі капиталға салынған инвестициялардың негізгі үлесі өнеркәсіпке (45%) (оның ішінде тау-кен өндіру өнеркәсібіне және карьерлерді қазуына – 25,4%, өңдеу өнеркәсібіне – 9,2%), жылжымайтын мүлікпен операцияларға (17,9%), көлік және жинақтауға (15,2%), ауыл, орман және балық шаруашылығына (5,1%) тиесілі.

Пайдалану бағыттары бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар

	Негізгі капиталға салынған инвестициялар, мың теңге	Өткен жылға пайызбен	Инвестициялардың жалпы көлеміндегі үлес салмағы, пайызбен
Барлығы	17 649 312 955	111,2	100,0
соның ішінде:			
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	904 263 857	101,7	5,1
Өнеркәсіп	7 939 229 560	103,3	45,0
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	4 478 396 837	96,5	25,4
Өңдеу өнеркәсібі	1 633 024 829	98,9	9,2
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	1 265 074 390	148,3	7,2
Сумен жабдықтау; су бұру; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	562 733 504	107,5	3,2
Құрылыс	129 420 656	57,7	0,7
Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу	420 972 247	114,1	2,4
Көлік және жинақтау	2 675 960 172	148,8	15,2
Тұру және тамақтану бойынша қызмет көрсету	150 466 152	109,3	0,9
Ақпарат және байланыс	438 366 200	223,4	2,5
Қаржы және сақтандыру қызметі	117 327 503	94,2	0,7
Жылжымайтын мүлікпен операциялар	3 164 494 070	103,3	17,9
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	90 388 793	144,0	0,5

Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	153 777 994	97,9	0,9
Мемлекеттік басқару және қорғаныс; міндетті әлеуметтік қамсыздандыру	202 547 703	118,1	1,1
Білім беру	436 902 121	112,3	2,5
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	436 440 542	160,8	2,5
Өнер, ойын-сауық және демалыс	309 060 531	115,3	1,7
Көрсетілетін қызметтердің өзге де түрлерін ұсыну	79 694 854	118,7	0,5

Электронды кестелер:

[Негізгі капиталға салынған инвестициялар туралы](#)

3. Глоссарий

Негізгі капиталға инвестициялар - инвесторлардың жаңа құрылыс, сондай-ақ объектінің кеңейту (объектінің бастапқы құнының ұлғаюына әкеп соғатын) жағдайында инвесторлар үшін экономикалық, әлеуметтік немесе экологиялық әсер алу мақсатындағы инвестициялар, машиналар, жабдықтар, көлік құралдарын сатып алу, негізгі табынды, көпжылдық екпелерді қалыптастыруға кететін шығындар және т.б.

Құрылыс-монтаждау жұмыстарына және күрделі жөндеуге арналған шығындарға ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, энергетикалық, технологиялық және басқа жабдықтарды монтаждау жөніндегі жұмыстар бойынша кешенді жұмыстардың шығындары, сондай-ақ тұрғын емес, тұрғын ғимараттар мен құрылыстарды күрделі жөндеу жөніндегі шығындар жатады.

Машиналар мен жабдықтарды сатып алуға арналған шығындар-машиналарды, Көлік құралдарын, жабдықтарды сатып алуға арналған шығындарды қамтитын инвестициялардың технологиялық құрылымының элементі.

Негізгі капиталға салынған инвестициялар көлеміндегі өзге де шығындар-жобалау-іздістіру жұмыстарына, ав-торлық қадағалауға, салынып жатқан объектілер дирекцияларын ұстауға арналған шығыстар, мәдениетті биологиялық шығындарға арналған шығындар, сондай-ақ ұйымдар құрған немесе сатып алған, шаруашылық қызметте бір жылдан астам пайдаланылатын, ақшалай бағасы бар, иеліктен шығару қабілеті бар және кірістер әкелетін объектілерге жұмсалатын шығындар, бірақ материалдық құндылықтар емес.

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың нақты көлемінің индексі динамикадағы инвестициялық инвестициялардың өзгеруін сипаттайды, есепті және салыстырылатын кезеңдегі негізгі капиталға салынған инвестициялар көлемінің салыстырмалы бағалардағы қатынасымен анықталады.

4. Әдістемелік түсініктемелер

Негізгі капиталға инвестициялар туралы статистикалық ақпарат инвестициялық қызметті жүзеге асыратын шаруашылық жүргізуші субъектілердің (жұмыс істейтіндердің санына және экономикалық қызмет түріне қарамастан) жалпы мемлекеттік статистикалық байқауларының және жеке құрылыс салушылардың объектілерді пайдалануға беруі туралы жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулардың бастапқы статистикалық деректері негізінде қалыптастырылады.

Инвестициялық салымдарды есепке алу инвестициялық қызметті жүзеге асыратын шаруашылық жүргізуші субъектінің тіркелген жеріне қарамастан, нақты жүзеге асырылатын жер бойынша көзделген.

Негізгі капиталға салынған инвестициялар туралы айлық негізде қалыптастырылған жедел деректер жылдық деректермен нақтыланады.

Экономикалық қызмет түрлері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар туралы деректер пайдалану бағыты бойынша (инвестиция (түпкілікті пайдалану) бағытының сипатына және инвестордың экономикалық қызметінің түріне байланысты) қалыптастырылады.

Толығырақ әдістемелік түсініктемелер келесі сілтеме бойынша қол жетімді

[Инвестициялық қызмет статистикасының көрсеткіштерін қалыптастыру әдістемесі](#)

5. Байланысты басылымдарға сілтемелер

[Статистикалық жинақ «Қазақстан Республикасындағы инвестициялық және құрылыс қызметі»](#)

6. Пайдалы сілтемелер

[Статистикалық нысан «Қазақстан Республикасындағы негізгі капиталға салынған инвестициялар туралы есеп» \(индекс 1-инвест, айлық\)](#)
[Ақпараттық-талдамалы жүйесі «Талдау» \[www.taldau.stat.gov.kz\]\(http://www.taldau.stat.gov.kz\)/Инвестициялар және құрылыс статистикасы/Инвестициялар Сапа туралы есеп](#)

Жауапты шығарушы: Өндіріс және қоршаған орта статистикасы департаменті	Департамент директоры: А. Исабекова Тел. +7 7172 749056	Орындаушы: Г. Жараспаева Тел. +7 7172 749317 E-mail: gu.zharaspaeva@aspire.gov.kz	Адрес: 010000, Астана қаласы пр. Мәңгілік ел, 8 Министерліктер үйі, 4 кіреберіс
--	--	---	---

© Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы